

## BÚCSÚ CINECITTÁTÓI

Az olasz filméletet érdekes hír tartja izgalomban: felszámolják a világhírű olasz filmvárost, a Cinecittát. A hatalmas stúdiók helyén, amelyekben ezer meg ezer jó és kevésbé jó filmet forgattak, villanegyed, uszodák és golfpálya létesül. A filmváros területe áldozatul esik a nagyméretű telekspekulációs nyereszkeskedésnek, amely Róma állandó növekedése következtében az olasz főváros egyik legjövedelmezőbb üzletévé vált.

A híres filmközpont megszüntetése vegyes érzelmeket keltett az olasz filmmemberek és filmrajongók táborában. Hiszen Cinecittá a modern olasz kultúrtörténet egyik legizgalmasabb fejezete és művészgenerációk küzdelmeinek, sikereinek és kudarcainak néma szemtanúja. Cinecittába a sztárok saját kocsijukon jártak ki Rómából, de a statiszták a kis kék villamosokon, amelyek a Termini állomásról indulnak. Ezek a villamosok vitték néhány évvel ezelőtt Sophia Loren-t, aki az „Igen, ő volt” című film egyik epizód-szerepére kapott akkor szerződést és Gina Lollobrigidát, aki a „Szerelmi bájtal”-ban kezdett, mint statiszta. Ezen a kis villamoson járt ki de Sica egy-egy prózai színházbeli fellépés között. Itt forgatták

filmjeiket az első generáció rendezői: Bragaglia, Blasetti, Camerini, Genina, Gallone, Rossellini, majd a második generáció, élükön a neorealisták: Visconti, Zavattini, de Sica, Germi, Castellani, akik új légkört teremtettek és új módszereket használtak.

A filmváros megszüntetésének oka — vagy ürügye? —, hogy elavult. Hivatkoznak arra is, hogy akusztikai szempontból is igen szerencsétlenül választották ki a helyét, mert Cinecittá, az igen forgalmas ciampinói repülőtér közvetlen szomszédságában van. A felszámolás közvetlen előzményeként a filmesek több éves harcát kell megemlíteni a kincstárral, amely vonakodott az olasz filmművészet rendelkezésére bocsátani azt a 340 millió lírát, amely Cinecittá helyreállításához szükséges lett volna. Kénytelenek voltak bankkölcsönökhöz folyamodni, s ez Cinecittá fokozódó eladósodásához vezetett, mert míg a húzavona tartott — ad-e az állam anyagi támogatást a helyreállítására, vagy sem — szemfüles vállalkozók magánstúdiókat építettek és egyre kevesebb producer forgatta filmjeit Cinecittában. Márpedig ötven filmet kellett volna évente forgatni, hogy elérje a kb. egymilliárd líra bruttó bevételt,



amely rentábilissá teszi. Később az amerikai vállalkozókhoz fordultak és a legnagyobb hollywoodi cégek jelentkeztek, mert Cinecitta ideális helynek bizonyult filmkolosszusok forgatására. Ezek azonban olyan hosszú időre kisajátították a műtermeket, hogy az olasz producerek szinte kiszorultak saját filmvárosukból. S ugyanakkor pénzügyileg sem hozták meg a kívánt eredményt, mert az amerikai üzletemberek még olcsóbb árat harcoltak ki, mint az olaszok. Cinecitta mérlege több mint négymilliárd líra deficitet mutat. Ez tette állítólag szükségessé, hogy egy bankkonzorcium átvegye a filmvárost, lebontassa, eladja a telkeket és árukból feleúton Róma és tengeri fűrdője, Ostia között vásároljon telket egy új, modernebb olasz filmváros felépítéséhez. Az új filmváros tervei már elkészültek és a legmodernebb technika követelményeit tartják szem előtt. Cinerama felvételre alkalmas műtermek, saját elektromos áramtelep, tömegjelenségre alkalmas, nagykiterjedésű területek, vízalatti felvételekre megfelelő medencék, továbbá olyan magas tornyok építése is szerepel a tervekben, amelyekről mint »stabil repülőgépekről«, légi felvételeket is készíthetnek.

Howy az új filmváros felépítésének tranzakciója mögött milyen tőkés érdekeltségek húzódnak meg, mennyiben célozza ez a vállalkozás az olasz filmélet amerikanizálását, vagy esetleg klerikális pénzügyi körök térhódítását — ezt egyelőre nem lehet pontosan megállapítani.

Tény, hogy Cinecitta lebontása elhatározott. Még két filmkolosszust forgatnak studiójában, aztán megindulnak az ekskavátorok és a munkáshadsereg, hogy a földdel tegye egyenlővé. A két film közül az egyik a »Ben Hur« újraforgatása William Wyler rendezésében, aki Cecil B. de Mille világsikert aratott filmjét szeretné felülmúlni, a másik »Goya« Henry Koster rendezésében, a nagy festő és Alba hercegnő szerelmét viszi vászonra Ava Gardner és Anthony Francisoa főszereplésével.

Még néhány hónap tehát és a Cinecitta homlokzatán megjelenik a felirat: *Fine*.  
F. A.

## Rádióhallgatók könyve

Többmillió rádióhallgató és televízió néző örül majd a „Rádióhallgatók könyvé”-nek. A szép és érdekes, képillusztációkkal tarkított, népszerűen tudományos és színes riportokban gazdag könyv gerince a „Kirándulás a rádióba” című fejezet, szinte kézen fogva vezeti el a rádióhallgatókat a stúdiókba, szerkesztőségekbe.

A „600 szó a műsorból” cím alatt útikalauzt is kap az olvasó, a zenében és irodalomban meghonosodott sok idegen szó jelentését magyarázza meg, s beavat a speciális „rádiós nyelv”-be a fejezet írója.

A rádiózás útjáról bő lexikon-formában tájékoztat a „Magyar rádiózás története” című fejezet, amely a műsor-szóró rádió „ösetől”, a Telefonhírmondó megszületésétől kezdve érdekes adatokkal mutatja be a rádió fejlődését napjainkig. Megismertetnek még a rádióműsor készítésével is, megmagyarázzák, hogy melyik műsor mit tartalmaz és mi a célja pl. a „Kilátó” című irodalmi, a „Naptár és színház”, a „Láttuk, hallottuk”, vagy a „Lányok, asszonyok” című műsor hogyan és milyen szereplőkkel és anyagokkal készül. A könyv szerzői rádiósok, ez érződik a könyv stílusán. Talán a hivatás szeretete és elfogultsága nyilvánul meg abban, hogy a rádió „hétköznapijait” is ünneplőbe öltöztetik.

Tudomány, művészet, technika, humor és a rádió életének még sok mozzanata nyert megörökítést ebben a régen várt könyvben, melyet szeretettel ajánlunk minden olvasó kezébe.

REGÉCZY



## filmvilág



Krencsey Mariann és Pásztor István a »Két vallomás« varsói bemutatóján.

A varsói Moszkva moziban meleg ünnepség keretében mutatták be Hámos György és Keleti Márton »Két vallomás« című filmjét. A közönség rendkívüli tetszéssel fogadta a filmet és hosszan, szeretettel ünnepezte a színpadon megjelent Krencsey Mariannt, a film egyik főszereplőjét és Pásztor Istvánt, a film operatőrért. A »Két vallomás«-t Varsóban szinkronizálták, ami annál is jelentősebb, mert Lengyelországban évente általában 130–160 filmet mutatnak be, s ebből csak a legjobbakat, mindössze harmincat szinkronizálnak. A varsói bemutató után Krakkóban, majd Lodzban rendezték a »Két vallomás«-ból ünnepi bemutatót, mindentűt a varsóihoz hasonló nagy sikerrel.

A brüsszeli lapok közlése szerint a viládkitállításon — a filmszitiválón kívül — július 4. és 10. között nemzetközi filmpnapokat is rendeznek. Ennek során Belgiumban eddig még nem vetített filmeket mutatnak be.

Marx Károly születésének 140. évfordulója alkalmából a moszkvai filmszínházak új dokumentumfilmet mutattak be a nemzetközi proletariátus nagy

tanítója életéről. A filmet a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága mellett működő Marxizmus—Leninizmus Intézetnek szaktanácsai alapján, az Intézetben fellelhető dokumentumok felhasználásával készítették. A filmet Babuskin rendezte.

Film Danas (A film ma) címmel új jugoszláv filmművészeti hetilapot indítottak.

A Színháztudományi és Filmtudományi Intézet, a filmértékelés körének kiterjesztésére, a Filmművészeti Akadémia zártkörű előadásainak műsordarabjait a Filmmúzeumban is vetíti. E zártkörű vetítések látogatására jogosító igazolványt válthatnak szak-szervezeti tagok, diákok, főiskolai hallgatók, ipari tanulók, a Színháztudományi és Filmtudományi Intézet Szervezési Irodájában (VII., Dohány u. 1/c). Ezekre a zártkörű előadásokra a Filmmúzeum pénztáránál csak a névreszóló igazolvány tulajdonosa kaphat jegyet.

Capec »Harc a szalamandrák ellen« című regényét az amerikai Jack Balch forgatókönyve alapján a csehszlovák Jan Kadar és Elmar Klas rendezésében amerikai—csehszlovák közös gyártásban készítették el.

A Színház- és Filmtudományi Intézet mellett megalakult a Színház- és Filmtudományi Tanács, amelynek célja a két művészeti ággal kapcsolatos tudományos kutatómunkának, az Intézet tevékenységének támogatása. A Tanács tagjai: Ascher Oszkár, Deák György, Hont Ferenc, Lakatos László, dr. Kovács Kálmán, Major Tamás, Márffy Albin, dr. Nyáry László, Révész Miklós és Tárnok János.

A Karlovy-Vary-i XI. Nemzetközi Filmszitiválóra eddig 24 egész estét betöltő, és 17 rövidfilm nevezése érkezett. A bírálóbizottság megkezdte a válogatást.

## A MOKÉP JELENTI



A BIGAMISTA  
Olasz filmvígjáték

Főszerepben:  
MARCELLO  
MASTROIANNI  
GIOVANNA RALLI  
FRANCA VALERI  
VITTORIO DE SICA

JÜN! JÜN!  
Főszerepben:  
IRINA SZKOBCEVA



A PÁRBAJ  
Fiatal tiszt a számítógépes asszony háójában  
Szovjet film

JÜN! JÜN!  
Német film

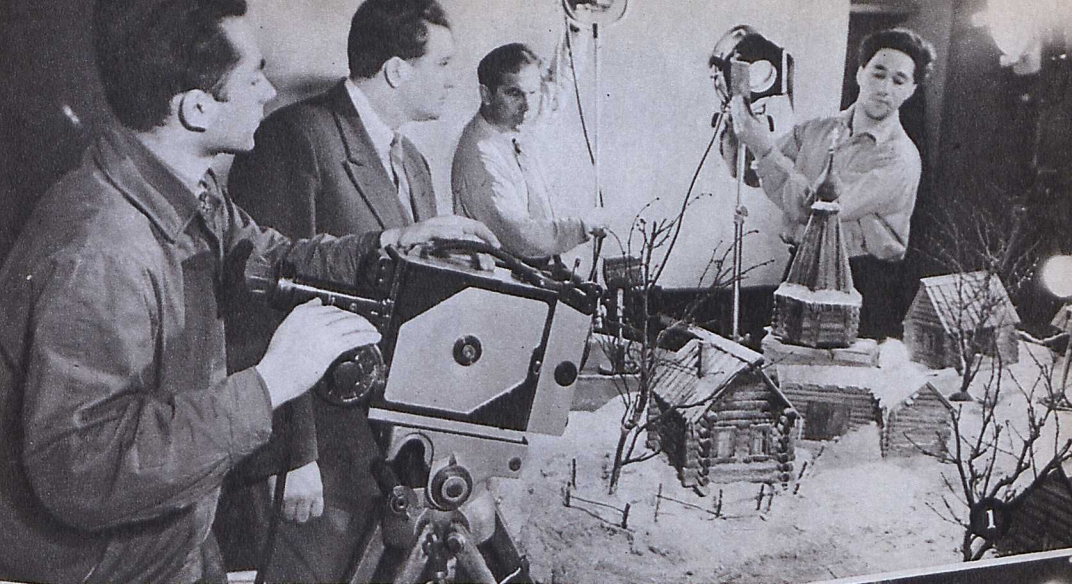


POLONIA EXPRESSZ  
Egy titkos fegyverszállítómány leleplezése

## filmvilág

Filmművészeti folyóirat — Megjelenik minden hónap 1-én és 15-én. Felelős szerkesztő: Hámos György — Felelős kiadó: Sala Sándor, a Lapkiadó Vállalat igazgatója — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Lenin körút 9–11. Telefon: 221–285 — Terjesztő Budapestben a Főposta Hírlapterjesztő Üzeme, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatalok — Előfizetés a Posta Központi Hírlap Irodánál, Budapest, V., József nádor tér 1. Telefon: 130–350 — Egyes szám ára 4.— forint. Előfizetés ¼ évre 24.— Ft. Csekkszámlasszám: egyéni előfizetésnél 61.238, közületnél 61.066 — Külföldön terjeszti a Kultúra Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, Budapest, V., Népköztársaság útja 21. 2-581711. Athenaeum (F. v. Soproni Béla)

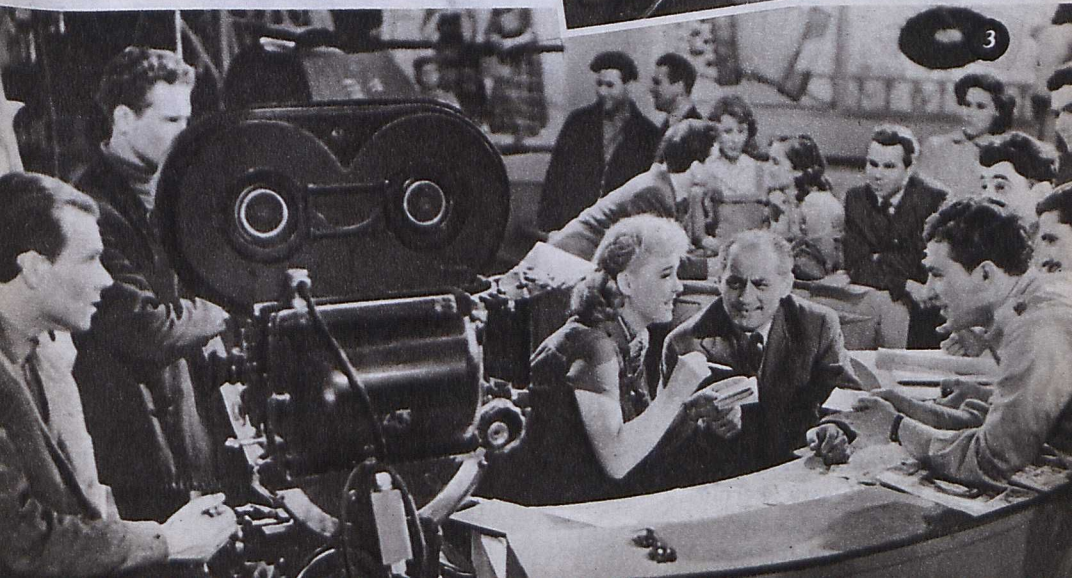




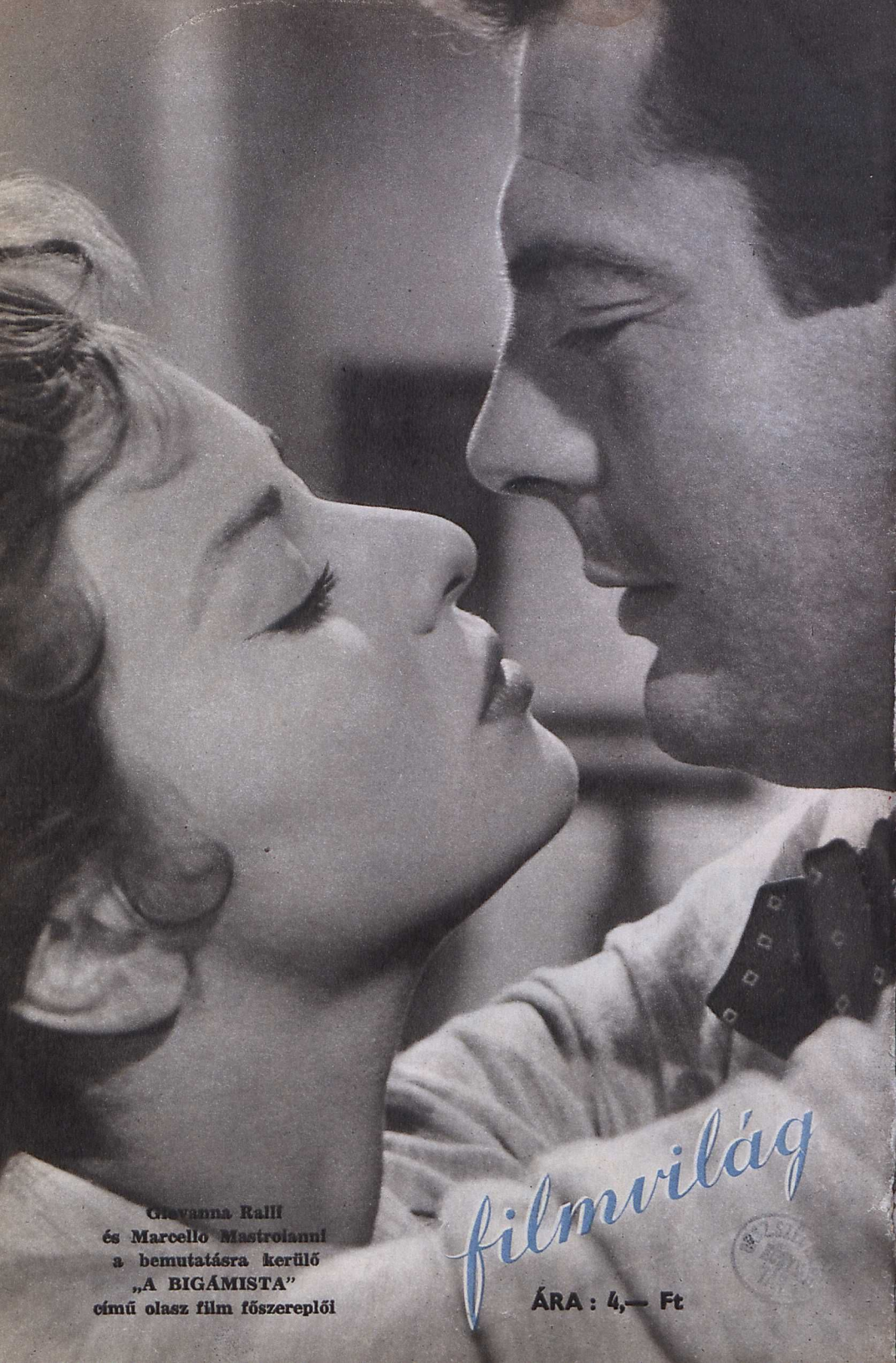
## A MOSZKVAI FILMFŐISKOLÁN

Ma még diákok — holnap nem egy közülük már ismert filmművész. A moszkvai filmfőiskola stúdiójában és laboratóriumában készítik vizsgadolgozataikat: készülve a holnap művészi feladataira.

1. Az operatőri tagozat hallgatói régi urall falu makettjét fényképezik a »Kővirág« című színesfilm felvételei során
2. Szvetlana Druzsnjyna és Pavel Arszenov főiskolás hallgatók
3. A jelenet valamennyi szereplője a filmfőiskola neveltje; köztük Fajncimmer filmrendező (középen) és Tyimerin operatőr (balra)







Giovanna Ralli  
és Marcello Mastroianni  
a bemutatásra kerülő  
„A BIGAMISTA”  
című olasz film főszereplői

*filmvilág*

ÁRA : 4,— Ft

